

יחידה ב' משפט לפסקה

מבוא:

"כיצד מתחילים לכתוב?" – שאלה זו נשמעת לא אחת מפיהם של תלמידים, הניגשים לכתיבת טקסט טיעוני. המענה לשאלה הוא שלא ניתן פשוט "להתחיל". הכתיבה היא תהליך, ומשכך עליה להיות הדרגתית. ראשיתה בהכרת רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני, בהבנת תפקידם של משפטי המפתח, של מילות הקישור ושל סימני הפיסוק. בתום התהליך הזה, ניתן להגיע לכתיבה, כאשר אף היא נעשית באמצעות פיגומי מבנה, המוסרים באופן הדרגתי.

יחידה זו כוללת הצעות מעשיות להובלת ולהטמעת תהליך זה.

עקרונות פדגוגיים:

- הוראה באמצעות פיגומים (scaffolding), בהתאם למודל ההתפתחות של ויגוצקי – פירוק משימות הכתיבה לשלבים, כתיבה באמצעות מבנה המוסר בהדרגה ושימוש בלמידת עמיתים.
- למידה באמצעות משחק.
- כתיבה המשקפת את תהליך הלמידה (רפלקציה).

היקף שעות המומלץ עבור הוראת התכנים ביחידה זו:

10-15 שעות.

מטרות השיעור:

- הכרת וזיהוי רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני.
- התנסות בכתיבת הדרגתית באמצעות מבנה.

חומרי עזר נדרשים:

- סט טושים צבעוניים.
- הטקסטים המצורפים בערכה זו

משך השיעור:

60 דק'.

מהלך השיעור:

פתיחה - נפתח בהצגת השאלה הבאה:

(5 דק'):

"מהו לדעתכם ההבדל בין טענה לבין טיעון?" נאסוף מספר תשובות מהלומדים, ולאחר מכן נסביר:

"טענה היא הבעת עמדה בנושא השנוי במחלוקת (כיצד אני חושב שנכון לפעול?). טיעון מורכב מהטענה, אך גם מהנימוקים ומההוכחות המבססים אותה (מדוע אני חושב שנכון לפעול כך?)."

הקנייה – הכרת רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני

(10 דק')

נחלק לכל תלמיד את הדף המצורף. נבקש מהלומדים לנסות ולהתאים, באופן פרטני, בין רכיב המבנה ובין ההגדרה שלו. לאחר מספר דק', נעבור על רכיבי המבנה ונקריא בקול את ההגדרה המתאימה עבורם.

תרגול בזוגות – זיהוי רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני

(15 דק')

נחלק את הלומדים לזוגות. כל זוג יקבל את הטקסט המצורף יחד עם סט של טושים צבעוניים. נבקש מהלומדים לסמן כל אחד מרכיבי המבנה בצבע שונה. כמו כן, נבקש מהלומדים לסמן את המילים המעידות קיומם של רכיבי המבנה השונים ("זאת מפני ש" – פתיחה לנימוק, "יש הסוברים" – הצגת הדעה המנוגדת, כלומר טענת הנגד).

טיפ למנחה:

עבור בין הלומדים והצע סיוע בהתאם לצורך. בטקסט המצורף טענת הנגד מגיעה לפני טענת הכותב, וזה עשוי להטעות חלק מהלומדים.

משחק בקבוצות – הרכבת הטקסט הטיעוני השלם

(15 דק')

נחלק את הלומדים לקבוצות של ארבעה. כל קבוצה תקבל פסקאות גזרות ומעורבות. מטרת הקבוצה היא להניח את הפסקאות הגזרות בסדר הנכון, באופן בו הן מרכיבות את הטקסט השלם. הקבוצה הראשונה אשר תצליח להרכיב את הטקסט השלם היא הקבוצה המנצחת.

רכיבי המבנה והרמזים הלשוניים:

בתום החלק הראשון, ולאחר שהצגנו את התלמידים את הסדר הנכון, נבקש מכל קבוצה לרשום ליד כל פסקה את רכיב המבנה שלה וגם לסמן את העזרים הלשוניים המעידים על רכיב המבנה. במליאה הכיתתית, נשמע את תשובות הלומדים ונסביר את המאפיינים של העזרים הלשוניים השונים, בהתאם לטבלה זו:

רכיב המבנה	עזרים לשוניים	מאפיינים
פתיחה	"תכנון זמן הוא..."	הגדרת הנושא והצגתו באופן כללי
טענה	"אני סבור כי"	הצגת עמדתו האישית של הכותב
נימוק	"זאת מפני ש"	הוספת תוקף לטענה
טענת נגד	"יש הסוברים כי", "לטענתם"	הצגת עמדה שאינה משקפת את עמדת הכותב
הפרכת טענת הנגד	"אמנם...אך"	אמנם - הכרה בהיגיון החלקי העומד מאחורי טענת הנגד. אך - סתירת טענת הנגד.
סיכום / מסקנה	"לכן"	סגירת הטקסט באמצעות המלצה מעשית.

מעבר הדרגתי לכתיבה

(7 דק')

נפנה אל המשתתפים:

"לאחר שהכרנו את מאפייני הטקסט הטיעוני ואת רכיבי המבנה שלו, ננסה לעבור לכתיבה, באופן הדרגתי. בחרו באחד מהעזרים הלשוניים בטקסט (אני סבור כי / זאת מפני ש... / לכן) והשלימו אותם באמצעות משפט או שניים משלכם, הקשורים לרכיב התוכן של הפסקה".

טיפ למנחה:

מומלץ לאסוף את את תשובות הלומדים, ולאחר מכן לרשום אותן על הלוח. יש להציע התאמות למשפטים שנכתבו.

כתיבה במחברת המסע

(8 דק')

נבקש מהלומדים לענות בכתב על שתי שאלות לכל הפחות:

- מהו רכיב המבנה שדרש ממני חשיבה מעמיקה יותר? מדוע?
- כיצד הידע על מבנה הטקסט יכול לסייע לי בכתיבה?
- מה אנסה ליישם כשאכתוב פסקת תוכן שלמה?
- מדוע חשוב להתייחס גם לטענת הנגד בטקסט הטיעוני?

הכרת רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני
מתח קו בין רכיב המבנה לבין ההגדרה המתאימה לו:

רכיבי המבנה:

• פתיחה	הגדרות:
• טענה	• הצגת עמדה ברורה וחד משמעית ביחס לנושא הנתון.
• נימוק	• פסקה המציגה את הנושא הנתון, כהכנה להצגת עמדת הכותב בטקסט.
• טענת נגד	• הצגת עמדה המשקפת נקודת מבט שונה מזו של עמדת הכותב.
• הפרכת טענת הנגד	• סיכום הדברים וחיזוק הטענה המרכזית, לעיתים תוך ציון השלכותיה.
• סיכום / מסקנה	• הסבר התומך בטענה ומסביר מדוע היא נכונה.
	• החלשת הטענות השונות מדעתו של הכותב, לצורך חיזוק דעת הכותב.

זיהוי רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני:
הרחבה ולא החרבה / דוגמה לטקסט טיעוני

[טענה, נימוק, פתיחה, מסקנה, טענת נגד, הפרכת טענת הנגד].

הדיון הציבורי בנוגע להרחבת כביש 6, עלה לאחרונה לכותרות העיתונים ומהדורות החדשות, לאחר שהמתנגדים והתומכים הביעו את דעותיהם מעל כל במה תקשורתית אפשרית.

יש הסוברים, שאין להרחיב את הכביש שממילא "מדביר את השממה", ורומס את נופי הטבע הנהדרים. עבודות הכביש, הם סבורים, ייעשו באופן איטי, וגם כאשר לבסוף יושלמו – הכביש לא ישרת כראוי את מטרותו. בקצה הכביש ישאר עוד פקק במקום פארק, לאחר שכל מקום אפשרי בנוף יפגע.

אני סבור, לעומתם, שהכביש נחוץ מאוד לאזרחי ישראל.

זאת מפני שהכביש יצדיק את המצופה ממנו. כביש שש הנוכחי יוכיח זאת, שהרי הוא מקצר את אורך הנסיעה מיעד אחד למשנהו באופן ניכר, מאחר שהפקקים אינם מצויים בו. כל זאת, לאחר שנים של חוסר אמון ציבורי באחד מן הפרויקטים הברוכים שידעה מדינת ישראל.

ובאשר לנופי הארץ - ניתן עדיין לראותם בהרי יהודה, בנגב ובגליל. הטענה המושמעת לעיתים בפי המתנגדים למיזם, שהכביש ייסלל על אחד מנופי הטבע האחרונים שנשארו, הינה, אפוא, משוללת כל יסוד.

במידה שנשכיל ליישם את החזון הציוני הדוגל בהפרחת השממה, נזכה לשלב בין טכנולוגיה ובין נופי הטבע, בין הבולדוזר ובין גבעות והרים.

הרכבת הטקסט הטיעוני השלם:

תכנון זמן הוא מרכיב מרכזי בהתנהלות היומיומית של האדם, והוא משפיע במידה רבה על היכולת לבצע משימות באופן יעיל ומסודר.

יש הסוברים כי אין צורך בתכנון מוקדם של משימות, וכי עדיף לפעול באופן ספונטני בהתאם לנסיבות המשתנות במהלך היום. לטענתם, תכנון מראש עלול להגביל את הגמישות ולהקשות על התמודדות עם שינויים בלתי צפויים.

לעומתם, אני סבור כי תכנון מוקדם של משימות הוא חיוני להתנהלות יעילה ומסודרת.

זאת מפני שתכנון מאפשר לאדם להגדיר סדרי עדיפויות, לנצל את זמנו באופן מושכל ולהימנע מבזבוז זמן מיותר. כאשר המשימות מוגדרות מראש, קל יותר להתמקד בעיקר ולהשלים את הנדרש במסגרת הזמן העומדת לרשות האדם.

אמנם יש חשיבות לגמישות מסוימת, אך בהיעדר תכנון עלול להיווצר חוסר סדר, המוביל לעיכובים ולתחושת עומס. תכנון מוקדם מסייע להפחית טעויות ולשפר את איכות הביצוע של המשימות.

לכן, ראוי לאמץ גישה המשלבת תכנון מוקדם עם יכולת התאמה למצבים משתנים.

מטרות השיעור:

1. הכרת זיהוי משפטי המפתח בטקסט, לצד הבנת תפקידם כבסיס הרעיוני של הפסקה.
2. התנסות בכתיבת פסקת תוכן, הכוללת שימוש במילות קישור ובמאזכרים.

חומרי עזר נדרשים:

• הפעילויות והטקסטים המצורפים בערכה זו.

משך השיעור:

60 דק'.

מהלך השיעור:

פתיחה – המשפט שלא ניתן לוותר עליו

(5 דק')

נכתוב על הלוח את המשפט הבא ונשאל את הלומדים: "אם הייתם יכולים למחוק את כל הפסקה, אך להשאיר משפט אחד מתוכה, באיזה משפט הייתם בוחרים?"
תכנון זמן מסייע לאדם להתנהל בצורה יעילה יותר. כאשר אדם מתכנן מראש הוא מצליח להתמקד בעיקר ולהימנע מהסחות דעת. בנוסף, הוא חוסך זמן ומפחית טעויות. לכן, אנשים רבים בוחרים לפעול על פי לוח זמנים מאורגן.

לאחר מספר דק' שיוקצבו לצורך כך, נאסוף את תשובות הלומדים. נשאל: "למה בחרתם דווקא במשפט הזה? מה נבין מהפסקה אם נשאיר רק אותו?"
נסביר כי:

המשפט הראשון הוא המשפט שעליו בנויה הפסקה, שכן הוא מציג את הרעיון המרכזי, ועל בסיסו מוצגות הדוגמאות המרחיבות רעיון זה. למשפטים אלו אנו קוראים "משפטי מפתח".

זיהוי משפטי מפתח – תרגול פרטני

(10 דק')

ננחה את הלומדים: "עיינו בטקסט הטיעוני שקראנו בשיעור שעבר ("הרחבה ולא החרבה"). נסו לאתר שתי פסקאות המכילות משפטי מפתח. אתרו את שני המשפטים הללו וסמנו אותם".
לאחר מספר דק' שיוקצבו לצורך כך, נאסוף את תשובות הלומדים. נסביר כי:
שני המשפטים הראשונים בפסקאות 4 ו-5 הם המשפטים המרכזיים שעליהן משותתות שתי הפסקאות.

מהם מאזכרים – משימה בקבוצות

(10 דק')

נחלק את הלומדים לקבוצות של ארבעה. כל קבוצה תקבל את המשימה המצורפת. לאחר שהקבוצות תשלמנה את המשימה, נסביר כי כל המילים המודגשות בדף העבודה נקראות "מאזכרים". כעת נבקש מכל קבוצה לענות יחד על השאלה – מהם מאזכרים? בתום הסבב הכיתתי, נסביר:

"המאזכר מחליף מילה או רעיון שהוזכרו קודם לכן בטקסט, כדי למנוע חזרה מיותרת על אותה מילה".

טיפ למנחה:

ניתן להוסיף כי ניתן לזהות מאזכר "טוב", כאשר ברור לאיזו מילה הוא מתייחס.

דף עבודה אישי – כתיבה בתוך מבנה

(15 דק')

ננחה את הלומדים להשלים את דף העבודה. עליהם להשלים את הטקסט באמצעות כתיבה חופשית ובאמצעות שימוש במילות הקישור ובמאזכרים שבמחסן המילים.

עיבוי משפט מפתח לפסקת תוכן

(15 דק')

נכתוב על הלוח את המשפט הבא:

התמדה היא גורם מרכזי להשגת הצלחה לאורך זמן.

לאחר מכן, נגדיר את משימת הכתיבה לתלמידים:

עליכם לעבות את משפט המפתח, לכדי פסקה שלמה המכילה 4-5 משפטים. בפסקה יש לכלול:

- משפט שמסביר מדוע ההתמדה חשובה.
- משפט שמדגים כיצד התמדה יכולה לבוא לידי ביטוי.
- מילת קישור אחת, לכל הפחות.
- מאזכר אחד, לכל הפחות.

לאחר כעשר דקות, נזמין את הלומדים המעוניינים בכך להקריא את תוצרי הכתיבה שלהם.

טיפ למנחה:

ניתן ואף רצוי להעניק משוב מקדם למידה על תוצרי הכתיבה. יחד עם זאת, חשוב לזכור כי זו היא הפעם הראשונה בה הלומדים מתנסים בכתיבת פסקת תוכן שלמה.

כתיבה במחברת המסע (5 דק'):

- ציינו משפט אחד שכתבתם בו אתם גאים במיוחד.
- השלימו את המשפט: כאשר אעסוק במשימת הכתיבה הבאה שאקבל, אשים לב במיוחד ל...

נספחים

דף עבודה אישי:

תכנון זמן הוא _____ . מסייע לאגם להתנהל בצורה _____ .
 כאשר אדם מתכנן מראש את המשימות, _____ מאפשר לו _____ . אמנם, החיים
 מזמנים מצבים בלתי צפויים, _____ גם במצבים _____ ניתן ואף נדרש _____ .

מחסן מילים (מאזכרים ומילות קישור):
 אך, זה, הוא, אלו

משימה קבוצתית:

למי מתייחסות המילים המודגשות בכל אחד מהמשפטים הבאים?
 ציינו מילים אלו ליד כל אחד מהמשפטים.

3. התגלתה תרופה
 חדשה, **וזו** הוצגה
 בכנס בין-לאומי.

2. תכנון מוקדם
 חשוב מאוד. **הדבר**
 מסייע להשגת
 מטרות.

1. העובד סיים את
 המשימה. לאחר
 מכן, **הוא** עבר
 למשימה הבאה.

מטרות השיעור:

- הכרת סימני הפיסוק, הבנת תפקידם ותרגול של שימוש בהם במסגרת הכתיבה.
- התנסות בכתיבת טקסט לכיד הכולל מספר פסקאות תוכן, תוך שימוש במילות קישור, במאזכרים ובסימני פיסוק.

חומרי עזר נדרשים:

הפעילויות והטקסטים המצורפים בערכה זו.

משך השיעור: 60 דק'.

פתיחה

(5 דק')

נכתוב על הלוח את המשפט הבא, ונבקש מהלומדים להסביר את משמעותו:
"הוא ראה את האיש עם המשקפת".

נאפשר לתלמידים להשיב, ולאחר מכן נסביר:
"ניתן להבין שהוא ראה את האיש בעזרת המשקפת, ולחלופין ניתן להבין שהוא ראה את האיש שיש לו משקפת. כיצד נבחין? אם נוסיף פסיק לפני המילה עם – נבין כי הראייה נעשתה באמצעות המשקפת. סימני הפיסוק רומזים לנו, לא אחת, על משמעות המשפט".

פעילות בקבוצות – הכרת תפקידם של סימני הפיסוק השונים

(15 דק')

נחלק את הלומדים לקבוצות של ארבעה. כל קבוצה תקבל סט כרטיסים של סימני הפיסוק וסט נוסף המפרט את השימושים של סימני הפיסוק, ללא שם הסימן המתאים. על תלמידי הקבוצה להניח את כרטיסי סימני הפיסוק מעל כרטיסי השימוש המתאימים להם. בשלב הבא, הקבוצה תבחר שלושה סימני פיסוק, ותנסח יחד, בכתב, משפטים בהם מופיע הסימן בו בחרו, לצורך ההדגמה.

בתום המשימה, נעבור במליאה הכיתתית על ההתאמות בין הכרטיסים. נאזין לפתרון הקבוצות ונציג את ההתאמה הנכונה בין הכרטיסים. לבסוף, נבקש מכל נציג קבוצה להקריא את המשפטים שכתבה הקבוצה (יחד עם סימני הפיסוק בהם השתמשו).

דף עבודה אישי – הוספת סימני פיסוק

(10 דק')

נחלק לכל תלמיד את הדף המצורף, הכולל הוספת סימני פיסוק למשפטים.

כתיבה אישית

(20 דק')

נציג לתלמידים את ההנחיות הבאות:

בחרו באחד מהנושאים המצורפים, מתוך בחינת מועד הקיץ בשנת תשפ"ד. עבור הנושא שבחרתם, כתבו פסקת פתיחה למאמר, נסחו טענה וכתבו שני נימוקים התומכים בה. השתמשו בדוגמאות המבססות את טענתכם. באפשרותכם לכלול בכתיבה שני משפטים מתוך דף העבודה, אם משפטים אלו מתאימים אכן מתאימים למהלך הכתיבה שלכם.

בכתיבתכם, יש להקפיד על המרכיבים הבאים:

- חלוקה לפסקות בהתאם לתוכן.
- שימוש נכון במילות קישור, במאזכרים ובסימני הפיסוק.
- כתיבה בהיקף של 80-100 מילים.

טיפ למנחה:

ניתן להנחות את הלומדים אילו משפטים מתאימים לטענה, אילו לפתיחה וכו'. חשוב לזכור כי התמך הניתן לתלמידים מוסר בהדרגה, שכן הוא כולל בשלב הזה אפשרות להסתמכות על שני משפטים בלבד. הלומדים טרם התנסו, עד כה, בכתיבה בהיקף זה. כמו כן, נאפשר לתלמידים להיעזר ברשימת התיוג (צ'ק ליסט), לצורך בקרה.

פנייה אל המליאה הכיתתית, לפני הכתיבה במחברת המסע

(2 דק')

"היום התנסיתם לראשונה בכתיבת טקסט המורכב מכמה פסקות ומכיל מספר משפטים. הכתיבה נעשתה באופן חופשי, ללא מבנה. מטבע הדברים, ייתכן שתהליך זה היה מאתגר עבורכם. בשיעור הבא נעבור לעיבוי הכתיבה לכדי טקסט שלם ולהערכת התוצרים. בינתיים, מטרת ההנחיות הבאות לכתיבה במחברת המסע, הן לחשוב על תהליך הכתיבה שלכם. אין תשובה נכונה או לא נכונה".

כתיבה במחברת המסע

(8 דק')

ננחה את הלומדים לענות על שלוש שאלות:

- מה היה החלק המורכב ביותר בכתיבה (ניסוח הטענה / מציאת הנימוקים / החיבור בין כלל חלקי הטקסט)?
- האם השימוש במשפטים המוכנים מדף העבודה סייע לך בתהליך הכתיבה, או שהעדפת להשתמש במילותיך?
- כיצד הרגשת כאשר ניגשת לכתוב 80-100 מילים בפעם הראשונה?
- ציין דבר אחד שלמדת על עצמך ככותב ודבר נוסף אותו היית רוצה ליישם בשיעור הבא, בו נעבה את הטקסט.
- מהו הטיפ המומלץ שהיית נותן לחבר המתקשה לנסח פסקת פתיחה?

נקודותיים
(:)

נקודה
(.)

פסיק
(,)

מירכאות
(" ")

סימן
קריאה
(!)

סימן
שאלה
(?)

קו מפריד
(-)

סוגריים
()

משתמשים בהן כאשר רוצים לפרט, להסביר או לפני ציטוט דבריו הישירים של גורם כלשהו.	מציינת את סיום המשפט (סיומו של רעיון שלם)	מפריד בין חלקים במשפט ועוזר לקורא להבין את הקשר ביניהם. מופיע גם לפני ואחרי תוספות והבהרות.
משתמשים בהן לשם ציטוט, לצורך שימוש בשם של יצירה (ספר, מאמר, סרט וכד') ולצורך הדגשה וביטוי (לעיתים בצורה הפוכה ממשמעות המילה).	מביע רגש, הפתעה או הדגשה נחרצת.	מופיע בסוף משפט המכיל שאלה
		משמש להוספת הבהרה או הדגשה בתוך המשפט. כמו כן, משמש לציון טווח (בין מספרים ותאריכים).

דף עבודה אישי:

הוסף סימני פיסוק למשפטים הבאים:

1. פרסומות נמצאות בכל מקום בשלטי החוצות ברשתות החברתיות ואפילו ביישומוני הניווט
2. על פי מחקרים ככל שהצרכנים נחשפים יותר לפרסומות כך הם מושפעים מהן יותר
3. פרסומות רבות מציגות מציאות מושלמת ולכן אנשים נוטים להאמין להן ולפעול לפיהן
4. פרופסור כהן טוען ישנם מקרים בהם פרסומות מסייעות לציבור לקבל מידע חשוב ושימושי
5. הרפואה המודרנית התקדמה מאוד והיא מאפשרת לטפל במחלות שבעבר נחשבו לחשוכות
מרפא
6. הרפואה המשלימה מציעה פתרונות טבעיים ולכן היא עדיפה במקרים מסוימים
7. רבים מאמינים כי שילוב בין רפואה מודרנית לבין רפואה משלימה עשוי להועיל למטופלים
8. כאשר אדם בוחר בין סוגי הרפואה השונים עליו לשאול את עצמו מהן היתרונות והחסרונות של כל שיטה.

בחר שני משפטים. הסבר מדוע בחרת להשתמש בסימני הפיסוק אותם הוספת.

מספר המשפט הנבחר: _____
נימוק:

מספר המשפט הנבחר: _____
נימוק:

רשימת תיוג למשימת הכתיבה האישית (צ'ק ליסט):
בדוק את הטקסט שכתבת. סמן V עבור כל פעולה שבוצעה.

כתבתי פסקת פתיחה המציגה את הנושא ☐

ניסחתי טענה ברורה ☐

כתבתי שני נימוקים התומכים בטענה ☐

הוספתי דוגמאות התומכות בנימוקים ☐

כתבתי בהיקף של 80-100 מילים ☐

השתמשתי במילת קישור אחת ובמאזכר אחד לפחות ☐

כתיבה אישית

נושא 1:

פרסומות נמצאות היום בכול מקום והן כבר מזמן חלק מחיינו. הן נמצאות בעיתון, ברדיו, בטלוויזיה, במחשב ובטלפון. לא נוכל לברוח מהן. המטרה של המפרסמים היא לרוב לגרום לנו לקנות והרבה, ולשם כך יש להם דרכים רבות להשפיע עלינו, למשל: בפרסומות אף פעם לא רואים מציאות קשה, ולא פוגשים את החיים האמיתיים: אנו רואים בהן רק מה שטוב נעים ויפה. השחקנים בפרסומות תמיד צעירים יפים ומאושרים והן מבטיחות לנו שאם נשתמש במוצרים שלהן, נהיה מאושרים ויפים כמו השחקנים ואף פעם לא נפחד.. כתוצאה מכך פעמים רבות אנחנו מתפתים לקנות גם מוצרים שמיותרים לנו, ומתחרטים על הקנייה.

אבל יש גם פרסומות לשירות הציבור שיש בהן תועלת. למשל: מבצעי הנחה כדאיים, הנחיות שקשורות בפעילות היומיומית שלנו(בענייני בחירות, התנהגות בזמן חירום ועוד). יש גם כאלה שמזמינות אותנו לשנות התנהגות כמו לתרום לחברה בדרכים שונות להתנדב ועוד.

האם אתם חושבים שפרסומות מועילות לכם או שהן מזיקות להרגלי הקנייה שלכם ?

הביעו דעתכם, נמקו אותה ובססו דברייכם באמצעות דוגמאות.

נושא 2:

כולנו רגילים ללכת לרופא כאשר אנחנו חולים או מרגישים לא טוב. הרפואה הרגילה – מודרנית מאוד מפותחת היום. היא מצליחה לרפא מחלות שפעם היו מתים מהן. היא מצילה חיים ומשפרת מאוד את איכות החיים שלנו. הטיפולים המתקדמים שלה, שכוללים תרופות, ניתוחים וטיפולים מצילי חיים, הם תוצאה של מחקרים ושל ניסויים רבי שנים וקיבלו אישורים של מוסדות רפואיים חשובים בעולם. אבל יש כאלה שמתנגדים לרפואה המודרנית: הם טוענים שהתרופות שלה אומנם מרפאות ומקילות, אבל במקרים רבים יש להן תופעות לוואי קשות, וגם פגיעות באיברים בריאים.

המאוכזבים מהרפואה המודרנית פונים לפעמים לרפואה הטבעית. הם אומרים שהיא עוזרת ומקלה כי התרופות שלה אינן מיוצרות במעבדה אלא הן באות מחומרים טבעיים והשימוש בהן עתיק מאוד. לדעתם, יש לתרופות הטבעיות אפשרות לרפא במקום שבו נכשלה הרפואה המודרנית. אבל גם כאן יש מתנגדים: הם טוענים שלא נעשו מחקרים מדעיים רציניים שמוכיחים שהרפואה הטבעית אומנם מרפאה. הם גם טוענים שלא כול מה שטבעי מרפא, להפך: ישנם מקרים רבים של הרעלות ופגיעות אחרות בגלל שימוש בחומרים טבעיים.

האם אתם תומכים בכך שרפואה רגילה עדיפה על רפואה משלימה טבעית?

הביעו דעתכם, נמקו אותה ובססו דברייכם באמצעות דוגמאות.

הכרת רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני מתח קו בין רכיב המבנה לבין ההגדרה המתאימה לו:

הגדרות:	רכיבי המבנה:
• הצגת עמדה ברורה וחד משמעית ביחס לנושא הנתון.	• פתיחה
• פסקה המציגה את הנושא הנתון, כהכנה להצגת עמדת הכותב בטקסט.	• טענה
• הצגת עמדה המשקפת נקודת מבט שונה מזו של עמדת הכותב.	• נימוק
• סיכום הדברים וחיזוק הטענה המרכזית, לעיתים תוך ציון השלכותיה.	• טענת נגד
• הסבר התומך בטענה ומסביר מדוע היא נכונה.	• הפרכת טענת הנגד
• החלשת הטענות השונות מדעתו של הכותב, לצורך חיזוק דעת הכותב.	• סיכום / מסקנה

זיהוי רכיבי המבנה של הטקסט הטיעוני:

הרחבה ולא החרבה / דוגמה לטקסט טיעוני

[טענה, נימוק, פתיחה, מסקנה, טענת נגד, הפרכת טענת הנגד].

הדיון הציבורי בנוגע להרחבת כביש 6, עלה לאחרונה לכותרות העיתונים ומהדורות החדשות, לאחר שהמתנגדים והתומכים הביעו את דעותיהם מעל כל במה תקשורתית אפשרית.

יש הסוברים, שאין להרחיב את הכביש שממילא "מדביר את השממה", ורומס את נופי הטבע הנהדרים. עבודות הכביש, הם סבורים, יעשו באופן איטי, וגם כאשר לבסוף יושלמו – הכביש לא ישרת כראוי את מטרתו. בקצה הכביש יישאר עוד פקק במקום פארק, לאחר שכל מקום אפשרי בנוף יפגע.

אני סבור, לעומתם, שהכביש נחוץ מאוד לאזרחי ישראל.

זאת מפני שהכביש יצדיק את המצופה ממנו. כביש שש הנוכחי יוכיח זאת, שהרי הוא מקצר את אורך הנסיעה מיעד אחד למשנהו באופן ניכר, מאחר שהפקקים אינם מצויים בו. כל זאת, לאחר שנים של חוסר אמון ציבורי באחד מן הפרויקטים הברוכים שידעה מדינת ישראל.

ובאשר לנופי הארץ - ניתן עדיין לראותם בהרי יהודה, בנגב ובגליל. הטענה המושמעת לעיתים בפי המתנגדים למיזם, שהכביש ייסלל על אחד מנופי הטבע האחרונים שנשארו, הינה, אפוא, משוללת כל יסוד.

במידה שנשכיל ליישם את החזון הציוני הדוגל בהפרחת השממה, נזכה לשלב בין טכנולוגיה ובין נופי הטבע, בין הבולדוזר ובין גבעות והרים.